

Seat No. : _____

MA-I-68
April-2007
Geography
(History of Geographic Thought)
Paper – III
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(૨) જરૂર જણાય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિઓ દોરો.

(૩) દુનિયા તથા ભારતના કોતરેલા નકશાનો ઉપયોગ પરીક્ષાર્થી કરી શકશે.

૧. ભૂગોળના વિકાસમાં પ્રાદેશિક વિભિન્નતાઓ અને ક્ષેત્રીય ગોઠવણ-વ્યવસ્થાનું મહત્વ સમજાવો.

અથવા

‘કુદરતી વિજ્ઞાનો’ અને ‘સામાજિક વિજ્ઞાનો’ વચ્ચેના ‘સેતુ-વિજ્ઞાન’ તરીકે ભૂગોળની ચર્ચા કરો.

૨. પદ્ધતિસરની પ્રાકૃતિક ભૂગોળના પિતા તરીકે હંબોલ્ટના યોગદાનને સમજાવો.

અથવા

ભૌગોલિક વિચાર ધારાના વિકાસમાં ‘અરબ ભૂગોળવેત્તાઓ’ના યોગદાનને સમજાવો.

૩. ભૂગોળમાં ‘દ્વૈતવાદ’ના ઉત્થાનને સમજાવો અને ભૂગોળના વૃદ્ધિ-વિકાસ પર થતી તેની અસરો વર્ણવો.

અથવા

“ભૂગોળના મૂળ પરિવર્તનના અર્ક અને ઉદ્દેશ્ય માટેની ચાવી ‘ગુણાત્મક ક્રાંતિ’ રહેલી છે.” – વિધાનની ચર્ચા કરો.

૪. ભૂગોળમાં પ્રદેશને વિભાવના, પદ્ધતિ, અભિગમ અને સિદ્ધાંત અન્વયે યોગ્ય દૃષ્ટાંતોથી મૂલવો.

અથવા

ભૂગોળને આંતરસંબંધો અને ઐક્યના વિજ્ઞાન તરીકે યોગ્ય દૃષ્ટાંતોથી મૂલવો.

૫. ભૂગોળમાં વિભાવનાના વિકાસ, નિયમો અને સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો.

અથવા

(અ) G.I.S. ના ઘટકો અને ઉપયોગિતા.

(બ) દૂર-સંવેદનની ઉપયોગિતા.

Seat No. : _____

MA-I-68
April-2007
Geography
(History of Geographic Thought)
Paper – III
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 100

- Instructions :**
- (1) All questions carry equal marks.
 - (2) Draw diagrams wherever necessary.
 - (3) Use of map outlines is allowed.

1. Explain the importance of 'areal differentiations' and 'spatial organisation' in the development of geography.

OR

Discuss Geography as 'Bridging Science' between natural sciences and social sciences.

2. Explain the contributions of Humboldt as the father of systematic physical geography.

OR

Explain the contributions of Arab geographers in the development of geographic thought.

3. Explain the rise of 'dualism' in geography and its impact on the growth and development of geography.

OR

'Quantification was the key to the radical transformation of spirit and purpose of geography'. Discuss the statement.

4. Discuss 'region' as concept, method, approach and theory in geography with suitable examples.

OR

Discuss geography as a Science of interrelations and integration with suitable examples.

5. Discuss the development of concepts, laws and theories in geography.

OR

- (a) Components and applications of G.I.S.
- (b) Applications of Remote sensing.
